

פתרונות לבוחן באינפי 132-88 תשפא

תרגיל 1. תהי $a_n = \sqrt{\sqrt{n^4 + cn^3 + 2} + bn^2 + n(n+a)}$

1. חשבו את $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n^2}{n^2}$

2. נתון ש- $\lim_{n \rightarrow \infty} (a_n - 3n) \in \mathbb{R}$ משמע קיים וסופי, חשבו את b

3. בהינתן הנתונים מהסעיפים הקודמים ובנוסף $\lim_{n \rightarrow \infty} (a_n - 3n) = 6$ חשבו את a או c (תלוי מה הוגרל לכם)

4. חשבו את גבול הסדרה $b_n = \frac{n}{3n^2+5} + \frac{n}{3n^2+10} + \frac{n}{3n^2+15} + \dots + \frac{n}{3n^2+5n}$

פתרון.

למה: במהלך התרגיל נשתמש מספר פעמים בטענה הבאה עבור סדרה חיובית המקיימת $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = L$ מתקיים $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{a_n} = \sqrt{L}$ לשם השלמות נוכיח גם אותה. עבור $L > 0$ יהי $\epsilon > 0$ צריך למצוא N שהחל ממנו מתקיים

$$\left| \sqrt{a_n} - \sqrt{L} \right| < \epsilon$$

↓

$$\left| \frac{a_n - L}{\sqrt{a_n} + \sqrt{L}} \right| < \epsilon$$

נשים לב ש- $\left| \frac{a_n - L}{\sqrt{a_n} + \sqrt{L}} \right| \leq \left| \frac{a_n - L}{\sqrt{L}} \right|$ לכן מספיק לדרוש ש-

$$\left| \frac{a_n - L}{\sqrt{L}} \right| < \epsilon$$

↓

$$|a_n - L| < \epsilon \sqrt{L}$$

קצת נתון שלכל $\epsilon' > 0$ קיים N' שהחל ממנו מתקיים

$$|a_n - L| < \epsilon'$$

לכן אם נתבונן על $\epsilon' = \epsilon \sqrt{L}$ נוכל למצוא את ה- N הדרוש. עבור המקרה של $L = 0$ אני משאיר לכם.

1. בעזרת פיתוח אלגברי נקבל

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n^2}{n^2} =$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n^4 + cn^3 + 2} + bn^2 + n(n+a)}{n^2} =$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2 \left(\sqrt{1 + \frac{c}{n} + \frac{2}{n^4}} + b + 1 + \frac{a}{n} \right)}{n^2} =$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{1 + \frac{c}{n} + \frac{2}{n^4}} + b + 1 + \frac{a}{n} = 2 + b$$

2. בעזרת פיתוח אלגברי נקבל

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} (a_n - 3n) &= \\ \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sqrt{\sqrt{n^4 + cn^3 + 2 + bn^2 + n(n+a)} - 3n} \right) &= \\ \lim_{n \rightarrow \infty} n \left(\sqrt{\sqrt{1 + \frac{3}{n} + \frac{2}{n^4} + b + 1 + \frac{a}{n}} - 3} \right) & \end{aligned}$$

בעזרת הלמה הביטוי $\sqrt{\sqrt{1 + \frac{3}{n} + \frac{2}{n^4} + b + 1 + \frac{a}{n}} - 3}$ שואף ל- $\sqrt{2+b}-3$ משמע כדי שכל הגבול (כפול ה- n) יהיה סופי יש לדרוש ש-

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sqrt{\sqrt{1 + \frac{3}{n} + \frac{2}{n^4} + b + 1 + \frac{a}{n}} - 3} \right) &= 0 \\ \Downarrow & \\ \sqrt{2+b}-3 &= 0 \\ \Downarrow & \\ b &= 7 \end{aligned}$$

3. נבצע הרחבה בצמוד ונקבל

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} (a_n - 3n) &= \\ \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sqrt{\sqrt{n^4 + cn^3 + 2 + 7n^2 + n(n+a)} - 3n} \right) &= \\ \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(\sqrt{n^4 + cn^3 + 2 + 7n^2 + n(n+a)} - 9n^2)}{\sqrt{\sqrt{n^4 + cn^3 + 2 + 7n^2 + n(n+a)} + 3n}} &= \\ \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{\sqrt{n^4 + cn^3 + 2 + 7n^2 + n(n+a)} + 3n}} (\sqrt{n^4 + cn^3 + 2} - (n^2 - na)) &= \\ \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{\sqrt{n^4 + cn^3 + 2 + 7n^2 + n(n+a)} + 3n}} \frac{(n^4 + cn^3 + 2 - (n^2 - na)^2)}{\sqrt{n^4 + cn^3 + 2} + (n^2 - na)} &= \\ \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{\sqrt{n^4 + cn^3 + 2 + 7n^2 + n(n+a)} + 3n}} \frac{(c+2a)n^3 - a^2n^2 + 2}{\sqrt{n^4 + cn^3 + 2} + (n^2 - na)} &= \\ \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n \left(\sqrt{\sqrt{1 + \frac{c}{n} + \frac{2}{n^4} + 7 + 1 + \frac{a}{n} + 3}} \right)} \frac{n^3 \left((c+2a) - \frac{a^2}{n} + \frac{2}{n^3} \right)}{n^2 \left(\sqrt{1 + \frac{c}{n} + \frac{2}{n^3} + 1 - \frac{a}{n}} \right)} &= \\ \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{\sqrt{1 + \frac{c}{n} + \frac{2}{n^4} + 7 + 1 + \frac{a}{n} + 3}}} \frac{(c+2a) - \frac{a^2}{n} + \frac{2}{n^3}}{\sqrt{1 + \frac{c}{n} + \frac{2}{n^3} + 1 - \frac{a}{n}}} &= \\ \frac{1}{\sqrt{9+3}} \cdot \frac{(c+2a)}{\sqrt{1+1}} & \end{aligned}$$

אבל נתון שזה שווה ל-6 לכן נקבל שאמור להתקיים $c + 2a = 72$ בהתאם לנתון ניתן להסיק למה שווה a או c .

4. בעזרת הסנדוויץ נקבל שהביטוי

$$\frac{n}{3n^2 + 5} + \frac{n}{3n^2 + 10} + \frac{n}{3n^2 + 10} + \dots + \frac{n}{3n^2 + 5n}$$

גדול מ-

$$\frac{n}{3n^2 + 5n} + \frac{n}{3n^2 + 5n} + \frac{n}{3n^2 + 5n} + \dots + \frac{n}{3n^2 + 5n}$$

ששואף ל- $\frac{1}{3}$ מצד שני הוא קטן מ-

$$\frac{n}{3n^2 + 5} + \frac{n}{3n^2 + 5} + \frac{n}{3n^2 + 5} + \dots + \frac{n}{3n^2 + 5}$$

שגם כן שואף ל- $\frac{1}{3}$ לכן לפי הסנדוויץ נקבל שהגבול הוא $\frac{1}{3}$

$$\begin{cases} a_{n+1} = -5a_n^2 + 20a_n - 18 \\ a_1 = c \end{cases} \quad \text{תרגיל 2. תהי סדרה המקיימת לכל n טבעי כי}$$

1. חשבו את גבול הסדרה עבור ערך נתון של a_1

2. חשבו את גבול הסדרה עבור תחום נתון של ערכים.

3. חשבו את קבוצת כל הגבולות האפשריים לסדרה.

פתרון.

1. נחקור את נוסחאת הנסיגה הזאת:

• מונו:

$$\begin{aligned} a_{n+1} &> a_n \\ \Downarrow \\ -5a_n^2 + 20a_n - 18 &> a_n \\ \Downarrow \\ 1.8 < a_n < 2 \end{aligned}$$

כלומר אם $a_n > 2$ או $a_n < 1.8$ נקבל שהאיבר הבא קטן יותר ($a_{n+1} < a_n$), בעוד שאם $1.8 < a_n < 2$ אז האיבר הבא גדול יותר $a_{n+1} > a_n$, ואם $a_n = 1.8$ או $a_n = 2$ נקבל סדרה קבועה

• חסימות: נראה ש- $a_{n+1} \leq 2$ כלומר

$$\begin{aligned} a_{n+1} &\leq 2 \\ \Downarrow \\ -5a_n^2 + 20a_n - 18 &\leq 2 \\ \Downarrow \\ -5(a_n - 2)^2 &\leq 0 \end{aligned}$$

קבלנו פסוק אמת.

החל מ- $n = 2$ נקבל ש- $a_n \leq 2$ ובמידה ויהיה איזה n_0 (עבור c שהיו נתונים בשאלה זה היה עבור $n_0 = 2$) שעבורו

$$1.8 < a_{n_0} < 2$$

אנחנו נקבל האיבר הבא גדול יותר אך עדיין קטן מ-2 משמע

$$1.8 < a_{n_0} \leq a_{n_0+1} < 2$$

כלומר הסדרה חסומה ומונו לכן מתכנסת, והגבול יוצא 2.

2. נמצא לכל ערך של c את הגבול:

• אם $c < 1.8$ ניתן לראות שהסדרה מונו יורדת לכן מתכנסת במובן הרחב, אבל המידה יש לה גבול סופי הוא יכול להיות רק 1.8 או 2 לכן במקרה זה הגבול חייב להיות במובן הרחב משמע $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = -\infty$

• עבור $c \geq 1.8$ צריך לבחון למה שווה a_2 היות והוכחנו ש- $a_2 \leq 2$ בלי תלות ב- c , יתכנו מספר אופציות:

$a_2 < 1.8 +$ גבול הסדרה יהיה $-\infty$ בדומה לסעיף הקודם, מקרה זה מתקיים כאשר

$$-5a_1^2 + 20a_1 - 18 < 1.8$$

↓

$$a_1 < 1.8 \vee a_1 > 2.2$$

$a_2 = 1.8 +$ נקבל סדרה קבועה, ולכן הגבול יהיה 1.8, מקרה זה מתקיים כאשר $a_1 = 2.2, 1.8 +$

$1.8 < a_2 +$ נקבל מונו עולה שגבול 2, מקרה זה מתקיים עבור $1.8 < a_1 < 2.2$

לסיכום:

c	a_2	$\lim a_n$
$c < 1.8$	$a_2 < 1.8$	∞
$c > 2.2$	$a_2 < 1.8$	$-\infty$
$c = 1.8, 2.2$	$a_2 = 1.8$	1.8
$1.8 < c < 2.2$	$1.8 < a_2 \leq 2$	2

תרגיל 3. חשבו את סכום הטור $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2}{n^2+28n+195}$

פתרון.

1. בעזרת שברים חלקיים נקבל

$$\frac{2}{n^2 + 28n + 195} = \frac{1}{n + 15} - \frac{1}{n + 17}$$

לכן

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2}{n^2 + 28n + 195} = \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{n + 15} - \frac{1}{n + 17} \right)$$

קעת נתבונן בססח של הטור

S_n

$$a_1 + a_2 + \dots + a_n$$

$$\left(\frac{1}{1+15} - \frac{1}{1+17} \right) + \left(\frac{1}{2+15} - \frac{1}{2+17} \right) + \left(\frac{1}{3+15} - \frac{1}{3+17} \right) + \dots + \left(\frac{1}{n-1+15} - \frac{1}{n-1+17} \right) + \left(\frac{1}{n+15} - \frac{1}{n+17} \right)$$

$$\frac{1}{1+15} + \frac{1}{2+15} - \frac{1}{n-16} - \frac{1}{n+17}$$

$$\frac{1}{16} + \frac{1}{17} = \frac{33}{272} \text{ והגבול של הססח הוא}$$